[2018] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ

ਬਨਾਮ

ਗੰਗਾਬੀਸ਼ਣ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2009 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2393)

27 ਜੁਲਾਈ, 2018

[ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860:

ਧਾਰਾ 302/149, 325/149, 147, 148, 440 ਅਤੇ 304 (ਭਾਗ I) –ਨੌ ਜ਼ੁਮਾਰਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 302/149, 325/149, 147, 148 ਅਤੇ 440 ਦੇ ਤਹਿਤ – ਘਟਨਾ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਸਾਹ witness ਦੀ ਗਵਾਹੀ – ਮਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਰਜ – ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਜਾ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸਿਵਾਏ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ – ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਜਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 (ਭਾਗ I) ਤਹਿਤ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ – ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਕਦੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਫੈਸਲਾ: ਸੱਖਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਬੇਅਸ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ – ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ (ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 9) 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਝੜ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ – ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਕਿਰਿਆ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸੀ ਜੋ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਸੀ – ਇਸ ਲਈ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਜਾ ਧਾਰਾ 304 (ਭਾਗ I) ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -1 ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਨਰਲ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ PW-8 ਅਤੇ ਅਟੋਪਸੀ ਸਰਜਨ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -7 ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -1 ਦਾ ਬਿਆਨ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਖੰਡਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ, ਪਰ ਉਸੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਲਾਠੀ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 7] [353- ਈ-ਜੀ]

ਪਾਰਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਠਿਆ ਸੀ,

ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ PW-1 ਨੂੰ ਚੋਟਾਂ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਉਪਯੋਗ: ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕੁੱਲ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 9 ਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਮਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ /4) ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -1 ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਠੋਰ ਅਤੇ ਬਲੰਟ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਾਂਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਚੋਟਾਂ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੱਗੇ ਦੀਆਂ ਜਾਂ ਤੇਜ਼ ਢਾਂਚੀ ਵਾਲੀਆਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚੋਟ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ।

[ਪੈਰਾ 8] [353- ਜੀ-ਐੱਚ; 354- ਏ-ਬੀ]

ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਦੀ ਚੋਟ ਲੱਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਜਖਮ ਉਸ ਦੇ بائیں ਥਾਇ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਮਕਸਦ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅੱਗੇ ਹਥਿਆਰ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜਖਮ ਉਸ ਦੀ ਕਮਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਮਕਸਦ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਸੀ ਜੋ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 304 (ਭਾਗ I) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਪਰੇ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

[ਪੈਰਾ 9] [354- ਸੀ-ਐੱਫ]

ਦੰਡਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ: ਦੰਡਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2393/2009

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਦਾਅਵਾ, 06.12.2006 ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਇੰਦੌਰ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ, ਦੰਡਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1370/2001 ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਨੀਰਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਆ ਹਿੰਗੋਰਾਨੀ, ਚੰਦਰ ਭੂਸ਼ਣ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਕੁਲਦੀਪ ਐਸ. ਪਰਿਹਾਰ, ਐਚ.ਐਸ. ਪਰਿਹਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਗੰਗਾਬਿਸ਼ਨ ਰਾਜ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੱਜ ਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਇਹ ਅਪੀਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ 06.12.2006 ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇੰਦੌਰ ਨੇ ਦਿਓ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੰਡਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1370/2001 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਸੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਨੰਬਰ 197/2000 ਤੋਂ ਆਈ ਹੈ ਜੋ 4 ਦਿਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਐਡਿਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਸ਼ਾਜ਼ਾਪੁਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302/149 ਅਤੇ 325/149 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਸਿਵਾਏ ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ। ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 (ਭਾਗ-I) ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ 25,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੱਟਣ ਦੀ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਦੀ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਸੀਕ੍ਯੂਸ਼ਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦਿਨੇਸ਼ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -1) ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਰਾਜੇਸ਼ (ਮਰਨ ਵਾਲਾ) ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਖੜੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀਆਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਠੀਆਂ ਅਤੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ, ਰਾਜੇਸ਼ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਗੰਗਾਬੀਸ਼ਨ ਅਲਿਆਸ ਵਿਸ਼ਨੂ ਨੇ 12 ਬੋਰ ਗਨ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੇ ਖੱਬੇ ਥਾਇ ਤੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰਾਜੇਸ਼ ਥੱਲੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ। ਦਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਦਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਧਨਾਥ, ਰਾਮਸਿੰਘ, ਗੋਪਾਲ ਖਟੀ ਅਤੇ ਲੱਖਮੀਨਾਰਾਇਣ ਖਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਨੂੰ ਖੇਤ ਤੋਂ ਕ਼ਤਿਆਂ ਤੇ ਲੈ ਆਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਨੀ ਟਰੱਕ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਾਜੇਸ਼ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪੀੜ੍ਹਤ ਦੀਆਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨਾਲ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਪੀੜ੍ਹਤ ਦੀਆਂ ਉਥੀਆਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਘਟਿਤ ਹੋਈ ਸੀ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕ੍ਰਾਇਮ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ /1) ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਛਗਿੱਛ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਡਾ. ਕਪਿਲ ਸਹਾਇ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -7) ਨੇ ਕੀਤਾ। ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਬਕਾ ਪੀ /10 ਹੈ। ਡਾ. ਵਿਜੇਸਿੰਗ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -8) ਨੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਦਾ ਮੁਰਦਾਰੀ ਜ਼ਖਮ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਾਬਕਾ ਪੀ /11 ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੀ /12 ਹਨ। ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ /4) ਤਹਸੀਲਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਸ਼ਰਮਾ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -2) ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਧਾਰਾ 302/149, 325/149, 147, 148 ਅਤੇ 440 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ।

ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਆਰਮਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੂਰੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302/149 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 20,000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਰਿਹਾਇਤ ਕੈਦ, ਧਾਰਾ 325/149 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਸਾਲ ਕੈਦ ਅਤੇ 2000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਰਿਹਾਇਤ ਕੈਦ, ਧਾਰਾ 440 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਰਿਹਾਇਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 5000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਰਿਹਾਇਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 147 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 500 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਰਿਹਾਇਤ ਕੈਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾ 148 IPC ਅਤੇ ਆਰਮਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਤਹਿਤ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਰਿਹਾਇਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਰਿਹਾਇਤ ਕੈਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂਚਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੇ ਤੱਕ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 9 (ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 9) ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 (ਭਾਗ I) IPC ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਰਿਹਾਇਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 20,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਰਿਹਾਇਤ ਕੈਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਜੋ ਕਿ ਨੌ ਸਨ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਧਾਰ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰਾਂ, ਲਾਠੀਆਂ ਨਾਲ ਸਜਜਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੇ 12 ਬੋਰ ਗਨ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਪੁੰਚੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਮੂਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਣ, ਅਤੇ ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਮੂਲਜ਼ਮ ਦਾ ਭਰਾ ਜਦੋਂ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਕਰਕੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 9 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 (ਭਾਗ I) ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਤਹਿਤ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਪਾਸੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮ ਸਹਿ ਰਹਾ ਸੀ ਜੋ ਖੱਬੀ ਥਾਇ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪਾਸੇ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਐਕਸੀਟ ਜ਼ਖਮ ਸੀ। ਜ਼ਖਮ ਨੰਬਰ 2 ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜ਼ਖਮ ਸੀ ਜੋ ਖੱਬੀ ਥਾਇ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਪਾਸੇ ਸੀ। ਉਥੇ ਹੇਮੈਟੋਮਾ ਅਤੇ ਥਾਇ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਵੀ ਸੀ। ਡਾ. ਵਿਜੇਸਿੰਘ (PW-8) ਨੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਮਗਜ਼ੀ ਸਰਵੇਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ MLC ਰਿਪੋਰਟ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ /11) ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ PW-1 ਦਿਨੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਂਚਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਤਿੰਨ ਖੁਦਰੇ ਜ਼ਖਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੱਟ ਵਾਲਾ ਜ਼ਖਮ ਪਾਇਆ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਜ਼ਖਮ ਆਮ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਨ, ਸਿਵਾਏ ਜ਼ਖਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਜੋ ਖੱਬੀ ਬਾਂਹ ਤੇ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਪੀ -1, ਦਿਨੇਸ਼ ਇੱਕ ਆਖਿਰੀ ਸਬੂਤ ਸਨ। PW-2 ਨੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੀ ਮਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ /4)। ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਸਭ ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕੋਲ 12 ਬੋਰ ਗਨ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਲਾਠੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮ ਲੱਗਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਖੱਬੀ ਥਾਇ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -1 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਧਾਰਦਾਰ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮ ਲੱਗਾ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -1 ਨੂੰ ਖੱਬੀ ਉਲਨਾ ਹੱਡੀ ਦੀ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਆਮ ਜ਼ਖਮ ਲੱਗੇ ਜੋ ਕਿ ਕਠੇਰ ਅਤੇ ਥੋੜੇ ਲੋਹੇ ਜਾਂਦੇ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਹੋਏ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਖਮ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਲਾਏ। ਉਸਦਾ ਸਾਰਾ ਬਿਆਨ ਜੋ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੀ, ਉਹ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-8 ਅਤੇ ਔਟਾਪਸੀ ਸਰਜਨ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ -7, ਡਾ. ਕਪਿਲ ਸਹਾਇ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਦਾ ਬਿਆਨ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੰਡਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਨੂ ਪ੍ਰਸਾਦ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਚਤੁਰਭੁਜ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 3) ਅਤੇ ਲਖਮੀਚੰਦ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 2) ਨੇ ਲਾਠੀ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗੋਲੀ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜ਼ਖਮ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਸੀ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾ ਦਲਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਨਾ-ਤਨੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨੂੰ ਜ਼ਖਮ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੇ। ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਗੋਲੀ ਦਾ ਜ਼ਖਮ ਸਹਾ ਅਤੇ ਗੋਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਜ਼ਖਮ ਖੱਬੀ ਥਾਇ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਪਾਸੇ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀ ਉਸਦੀ ਪਿੱਛਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਮਾਰੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਸੀਟ ਜ਼ਖਮ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਅਤੇ ਸੜਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਜ਼ਖਮ 'ਤੇ ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਅਤੇ ਸੜਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ, ਜੋ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਲਈ ਦੂਰੀ 6 ਤੋਂ 8 ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਜ਼ਖਮ ਉੱਪਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਜਾਂ ਪੇਟ 'ਤੇ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਉਹਨੂੰ ਜ਼ਖਮ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਖੱਬੀ ਥਾਇ ਦਾ ਪਿੱਛਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਮਨਸਾ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਕ੍ਰਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੌਤ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਖਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਨੂੰ 304 (ਭਾਗ 1) IPC ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮਨਿਆ ਅਤੇ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ 25,000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੂਰੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰ਼ਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ

ਅਪੀਲ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Megha Tak

Advocate Megha Tak